

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“	2016-11-25	Nr. (28.7)-A4-11828
UAB „Miškinių karjeras“	Į 2016-10-19	Nr. 413
Trakų rajono savivaldybės administracijai		
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo		
valdybai		
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie		
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus		
departamentui		
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros		
ministerijos Vilniaus teritoriniam padaliniui		
Kopija		
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos		
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos		
departamentui		

ATRANKOS IŠVADA DĖL MIŠKINIŲ SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO PRAPLEČIAMOS DALIES NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g. 18, Vilnius, tel. 8-5-2318178, el. p. gjmagma@gmail.com.
Kontaktiniai asmenys: inžinierius – ekologas Edvardas Grencius, įmonės steigėjas g.m.dr. Ginutis Juozapavičius.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Miškinių karjeras“, Paplaujos g. 7, LT-11342, Vilnius. Įmonės kodas – 302290719.
Mob. tel. +370 685 42701, Faks. +370 5 2784691. El. paštas – karjerulinija.kaunas@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Trakų rajono Miškinių smėlio ir žvyro telkinio praplečiamos dalies naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Žūkų k., Senujų trakų sen., Trakų raj. sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojam ūkinė veikla (toliau – PŪV) – Trakų rajono Miškinių smėlio ir žvyro telkinio praplečiamos dalies naudojimas. Visi į planuojamą praplėsti Miškinių smėlio ir žvyro telkinio dalį patenkantys žemės sklypai yra žemės ūkio paskirties išskyrus vieną kitos paskirties (naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos), kuriame yra išsidėstęs šiuo metu veikiantis karjeras (Kadastrinis žemės skl. Nr. 7970/0001:1541).

Šiuo metu galiojančiame Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, žemės naudojimo ir reglamentų brėžinyje, visas 1986 metais detalai ir parengtiniu detalumu išžvalgytas Miškinių smėlio ir žvyro telkinys rodomas kaip neeksploatuojamas naudingųjų iškasenų telkinys. Į rajono bendrąjį planą nepatenka tik po jo rengimo 2015 m. detalai išžvalgytas Miškinių smėlio ir žvyro telkinio naujas plotas. Planuojamas naudoti plotas taip pat patenka į rajono bendrajame plane išskirtą gamtinio karkaso teritoriją. Telkinys yra išsidėstęs kaimiškoje, neurbanizuotoje vietovėje. Artimiausios sodybos nuo planuojamo praplėsti ploto rytinės dalies yra nutolusios 125 m ir didesniais atstumais. Greta planuojamo praplėsti karjero ribos nėra planuojama ar suplanuota jokių

gyvenamųjų ar visuomeninės paskirties teritorijų (pagal TPDRIS informacinės sistemos ir VI „Registrų centras“ duomenis).

Bendrai planuojamas praplėsti plotas apima apie 24,5 ha išteklių gavyba ir toliau būtų koncentruojama vienoje vietoje, taip racionaliau išeksplatuojant patį telkinį. Eksploatuojant karjerą jau pilnai yra įdiegta žaliavos gavybos ir perdirbimo technologija, sukurta visa reikalinga infrastruktūra, o pats telkinys numatytas teritorijų planavimo dokumentuose.

Birių naudingųjų iškasenų kasybai, kada esamos vidutinės metinės gavybos apimtys sudaro apie 230 tūkst. m³/metus, naudojamas ekskavacijos būdas, o gruntai pervežami automobiliais. Kasyba karjere ir toliau planuojama vykdyti visus metus, esant tinkamoms oro sąlygoms. Visa žaliava bus kasama iš sauso smėlio ir žvyro kledo, o po to papildomai sijojama praplaunant smulkiąsias daleles. Rečiau pasitaikančios išsijotos stambesnės frakcijos už 16 mm bus papildomai smulkinamos trupintuve.

Telkinys toliau bus eksploatuojamas taikant vienbortę transportinę darbų sistemą su lygiagrečiu darbų fronto pasislinkimu. Naudingasis klotas bus kasamas bent 2 – 3 gavybos pakopomis. Tiksliau gavybos pakopų skaičius bus apskaičiuotas telkinio naudojimo plano rengimo metu.

Praplečiamo telkinio ploto paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus karjero pakraščiuose. Telkinio pakraščiuose (ties detaliai išžvalgytų išteklių riba) sustumtų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, pagrindo plotis iki 11-12 m. Iš centrinėje dalyje sustumtų laikinų pylimų, dirvožemis bus kasamas ekskavatoriumi ir kraunamas į sunkvežimį, kuris perveš jį į pakraščius. Likusius dangos gruntus (priesmėlį ar priemolį) telkinyje, planuojama nuimti tuo pačiu ekskavatoriumi ir pakrovus juos į sunkvežimius perveržti į laikinas sandėliavimo vietas arba tiesiai į rekultivuojamus plotus. Gruntų sąvartų vietos bus tiksliai žinomos parengus praplečiamos telkinio dalies naudojimo planą.

Eksploatuojant karjerą, nuėmus dangos sluoksnį, visas naudingasis klotas bus kasamas krautuvu ir pilamas į mobilią sijojimo mašiną išrūšiavimui. Stambesnės išsijotos frakcijos papildomai dar bus smulkinamos trupintuve. Išrūšiuota ar trupinta produkcija kitu krautuvu bus pakraunama į sunkvežimius ir išvežama vartotojams.

Planuojamą 230 tūkst. m³ produkcijos kiekį bus galima išvežti 12 – 13 didelės keliamosios galios sunkvežimiu, kurie turės padaryti iš viso 90 reisų per pamainą

Rūšiuojant žaliavą sijotuve ji bus toliau praplaunama. Žaliavos praplovimui bus naudojamas natūralus gamtinis vanduo. Praplaunant žaliavą jokios kitos cheminės medžiagos nebus naudojamos, o išplautos smulkiosios molingosios dalelės (< 0,063 mm) bus pilamos į pulpos baseiną nuskaidrėjimui. Žaliavos praplovimui naudojamas apytakinis vandens ciklas. Šiuo metu veikiančiame karjere yra suformuoti trys vandens nuskaidrinimo baseinai. Iš vieno baseino yra imamas vanduo į ir kitą išleidžiamas, o nuskaidrėjęs per tarpinį baseiną grįžta atgal ir vėl pakartotinai naudojamas praplovimui. Išplautosios smulkiosios (molingosios) dalelės nusėdusios išleidimo baseino dugne yra iškasamos ekskavatoriumi ir panaudojamos karjero rekultivavimui. Tai yra ta pati gamtinė medžiaga, kuri yra šiuo metu natūraliai slūgsančiuose gruntuose.

Produkcijai iš karjero išvežti bus naudojamosi jau sukurta infrastruktūra ankstesniais gavybos metais. Pradžioje produkcija bus vežama Iv kategorijos žvyrkeliu, kuris numatomas kaip dalis planuojamo Trakų miesto aplinkkelio, link krašto kelio Trakai – Senieji Trakai (Nr. 214). Palei žvyrkelio atkarpą iki plento nėra nei vienos gyvenamosios sodybos. Toliau sunkvežimiai judės viešo naudojimo keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiajam transportui.

Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Miškinų smėlio ir žvyro telkinys yra greta Trakų istorinio nacionalinio parko, tačiau su juo tiesiogiai nesiriboja. Planuojamas praplėsti plotas arčiausiai prie nacionalinio parko priartėja 50 m rytinėje pusėje (parkas prasideda už geležinkelio linijos). Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Varnikų miškas esantis už 835 m į šiaurę. Kiek toliau, už 1,2 km į pietvakarius yra nutolęs Širmuko

ežeras. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Baltosios Vokės šlapžemės, nutolusios 15,5 km į pietryčius. Kitos saugomos teritorijos nutolusios didesniais atstumais.

Duomenų apie didesnius geologinius procesus ir reiškinius, geotopus šioje vietovėje ir aplink ją kelių kilometrų spinduliu nėra žinoma (pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie AM Valstybinės geologijos informacinės sistemos Geolis duomenis).

Artimoje telkiniui aplinkoje nėra nei vienos upės, ežero, tvenkinio ar melioracijos griovio. Artimiausias objektas įrašytas į LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą Nr. 12030224 yra Širmuko ežeras, esantis už 1,2 km į pietvakarius nuo nagrinėjamo ploto.

Planuojamame praplėsti plote nėra jokių vandens gręžinių išgręžtų į gilesnius vandeningus sluoksnius. Taip pat nagrinėjamame plote ir greta nėra vandenviečių ir aplink jas išskirtų SAZ.

Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Senųjų Trakų kaimo istorinė dalis, esanti 710 m į pietryčius. Kiek toliau, už 800 m į šiaurės vakarus yra nutolusios Trakų žydų senosios kapinės. Kitos saugomos kultūros vertybės nutolusios dar didesniais atstumais.

PŪV keliamas triukšmas, išmetamųjų dujų taršos poveikis visuomenės sveikatai ir atsižvelgiant į numatomas tos veiklos poveikį mažinančias priemones (dirvožemio pylimų iki 3 m aukščio sustūmimas, kasybos technikos darbas gavybos pakopos apačioje, šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, sunkvežimių kėbulų dengimas tentais, išvežimo žvyrkelio laistymas sausros metu) galima teigti, kad smėlio ir žvyro gavyba praplečiamame karjere neturės jokios tiesioginės neigiamos įtakos gyventojų sveikatai.

Pagal atliktą išsamų rizikos vertinimą planuojant įsisavinti praplečiamą karjerą, vadovaujantis planuojamos ūkinės veiklos galimų avarių rizikos vertinimo rekomendacijomis, aiškiai matyti, kad ekstremalūs įvykiai karjere sunkiai įmanomi.

Baigus naudingųjų išteklių gavybą, buvusio karjero vietoje bus sodinamas miškas. Karjero šlaitai bus nulėkštinti, o dugnas išlygintas, panaudojant nuodangos gruntus. Nulėkštinius šlaitus ir išlyginus dugną bus paskleidžiamas dirvožemio sluoksnis. Po to, seks miško sodinimo darbai.

Įmonės seniau pradėtame eksploatuoti Miškinų smėlio ir žvyro telkinio plote nėra buvusių avarių faktų dėl kurių nukentėtų aplinka.

Visa kasybos technika tiek vykdant nuodangos, tiek gavybos darbus dirbs kasybos pakopos apačioje. Jau pirmaisiais praplečiamo ploto įsisavinimo metais mechanizmai dirbs už 1 m aukščio nuodangos bei 3 m aukščio gavybos pakopos šlaitų. Bendras barjeras ribojantis triukšmo sklaidą, įvertinus 3 m dirvožemio pylimus, sudarys bent 7 m. Su kiekviena gavybos pakopa karjeras vis gilės, o tuo pačiu didės ir triukšmo sklaidą mažinantys gavybos pakopų šlaitai.

Išteklių gavyba būtų tęsiama nuo veikiančio karjero šlaitų taip sumažinant išteklių nuostolius ir padidinant telkinio įsisavinimo efektyvumą.

Kad nesusidarytų papildomo dulkėtumo pervežimo metu, sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais. Išvežimo žvyrkelio atkarpą iki krašto kelio sausros metu numatoma reguliariai laistyti.

Panaudojus visuomenės poreikiams tenkinti šioje vietovėje detalai išžvalgytus smėlio ir žvyro išteklius, bus atliekami veiksmai, kurie pagal gamtinio karkaso nuostatus yra skatintini: t.y. didinama biologinė įvairovė, mažinamas neigiamas veiklos poveikis nulėkštinant stačius buvusio karjero šlaitus ir išlyginant dugną, taip priderinant išeksplatuotą plotą prie supančių reljefo formų. Visa tai atitinka subalansuotos gamtonaudos plėtos principus.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Varnikų miškas esantis už 835 m į šiaurę. Kiek toliau, už 1,2 km į pietvakarius yra nutolęs Širmuko ežeras. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Baltosios Vokės šlapžemės, nutolusios 15,5 km į pietryčius.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją

vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. PŪV organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.4 Veiklos vykdytojas privalės vykdyti savo numatytas pasekmių aplinkai mažinimo priemones t. y. apsauginio dirvožemio pylimo įrengimas, žvyrkelio atkarpos laistymas, savalaikė karjero rekultivacija.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV reikšmingo neigiamo poveikio gamtinei aplinkai (kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kt.) neturės. Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Varnikų miškas esantis už 835 m į šiaurę. Kiek toliau, už 1,2 km į pietvakarius yra nutolęs Širmuko ežeras. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Baltosios Vokės šlapžemės, nutolusios 15,5 km į pietryčius. Žvyro ir smėlio kasyba numatoma detaliai išžvalgytame vertingų išteklių plote kaip naudojamo Miškinų telkinio tąsa, bus naudojamos jau sukurta infrastruktūra. Planuojamas naudoti plotas nepatenka į saugomas teritorijas.

7.2. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Higienos normas HN 33:2011, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ reglamentuojamus dydžius.

7.3. Oro taršai kietosiomis dalelėmis, išmetamosiomis dujomis iš mobilių tašos šaltinių bei triukšmo taršos mažinimui numatomos priemonės: šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, produkcijos vežimo metu automobilių kėbulus dengiančių tentų naudojimas, sausuoju metų laiku karjero vidaus ir produkcijos išvežimo kelių laistymas, dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio sustūmimas.

7.4. Iškastas karjeras bus rekultivuotas į mišką. Padidės bioįvairovė, bus sukurta rekreacinė aplinka.

7.5. Derlingas dirvožemio sluoksnis bus išsaugotas ir panaudojamas teritorijos tvarkymui.

7.6. Eksploatuojant telkinį gamybinių atliekų nesusidarys.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įgyvendinus šio rašto 6. „Pastabos, pasiūlymai“ 6.4. p. nurodytas sąlygas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Trakų rajono Miškinų smėlio ir žvyro telkinio praplečiamos dalies naudojimui poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Ši atrankos išvada gali būti persvarstoma Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo

atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė